

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 31
15 oktober 2014
Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- **Compassie** – column door Ds. Klaas Eldering
- **Gedicht**
- **“Wat gaat u doen aan de armoede?”** – Wereldarmoede en –voedseldag – 18 oktober
- **Neurowetenschap, vrije wil en ethiek** – Thee met thema – 26 oktober
- **De rol van kerken in de participatiesamenleving** – 30 oktober
- **“De Kleurrijkheid van het leven”** – 21^e Thomasviering – 8 november
- **Korte berichten**
- **Gebedsdienst voor de christenen in Syrië en Irak in de Syrisch-Katholieke kerk.**
- **Internationale oecumenische conferentie in Arnhem – Stad van compassie**
- **Conferentie “Bridge to the Future”** – Indrukwekkende bijdrage van Kim Phúc
- **Informatie over het Stadspastoraat Arnhem**
- **Colofon**

In dit Bulletin vindt u een ingekort verslag van de Internationale oecumenische conferentie die van 11-14 september in Arnhem werd gehouden. Voor belangstellenden is per mail een uitgebreider verslag beschikbaar. U kunt dit aanvragen door te mailen naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Synagoge aan de Pastoorstraat te Arnhem.

Compassie

Column door Klaas Eldering

Van 11-14 september organiseerde het STIOC een internationale oecumenische conferentie over compassie (zie verderop). In het handvest voor compassie wordt een beroep op ons gedaan alle anderen te behandelen zoals wij zélf behandeld willen worden. Het is jezelf inzetten voor het verzachten van het leed van onze medeschepselen, om terug te treden uit het middelpunt van onze wereld en een ander voor het voetlicht te plaatsen, om recht te doen aan de onschendbare heiligheid van ieder mens en een ieder, zonder enige uitzondering, te behandelen met volstrekte waardigheid, billijkheid en respect.

Meest bijzonder was ons bezoek aan de Brede School op Klarendal. Daar vertelden ze over het project ‘Abraham-Ibrahim’. Basisscholieren gingen naar een kerk, een moskee en een synagoge. Daarvoor moest maanden met ouders worden gesproken om toestemming te krijgen; met een goed onderbouwd plan werd het vertrouwen gewonnen.

Komend uit de Arnhemse synagoge zeiden kinderen: “Het is net als bij ons! Vrouwen apart op de galerij; reciteren uit een boek; een preek; bidden en buigen; en in de kerk doen ze water op het voorhoofd; wij wassen onze voeten!”

Toen ze de man die hen rondgeleid had, wilden bedanken, zei hij: “Kinderen, ik wil jullie bedanken; en jullie ook feliciteren. Want misschien zijn jullie wel de eersten geweest van vele generaties in jullie familie, die een synagoge hebben bezocht. Heel veel dank daarvoor!” Met open mond en peinzend over de betekenis keerden de kinderen huiswaarts.

Gedicht

*Als elke vreugde ontbreekt
en alle leven verschaald is,
wees Gij daar dan
met uw ontferming.*

*Als iemand snakt naar adem,
het hoofd niet boven water houdt,
wees Gij daar dan
met uw liefde.*

*Als wij elkaar vermalen
met onze woorden,
doden met onze blikken,
wees Gij daar dan
met uw goedertierenheid.*

*Als in uw hulpeloze schepping
wij elkaar ontbreken,
ontbreek Gij dan niet.*

(Uit: Sytze de Vries, Bij gelegenheid (1), Zoetermeer 2005)

Wat gaat u doen aan de armoede?

Wereldarmoededag & Wereldvoedseldag op 18 oktober vóór Rozet

Op zaterdag 18 oktober van 12.00 tot 16.00 uur wordt op het plein bij Rozet (hoek Kleine Oord – Kortestraat) in Arnhem een gezamenlijke manifestatie gehouden om de wereldvraagstukken ten aanzien van voedsel, armoede en uitsluiting onder de aandacht te brengen. De vraag die daarbij gesteld wordt is: *Wat gaat u doen aan de armoede?* Er wordt een folder uitgereikt met daarin een bon voor een gratis kop (h)eerlijke koffie en er kan worden kennisgemaakt met tal van initiatieven rond hergebruik en reparatie. De wereldwinkel verkoopt er producten uit ontwikkelingslanden.

Op 16 oktober is het Wereldvoedseldag en op 17 oktober Wereldarmoededag. In 2015 lopen de acht millenniumdoelen af die de wereldgemeenschap in 1990 heeft vastgesteld om armoede en honger uit te bannen. Hoewel de doelstellingen zeker niet helemaal gehaald worden, is er vooruitgang. Het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft van 1,25 dollar per dag is gehalveerd tot 22 procent. Er gaan meer meisjes naar school, de kinder- en moedersterfte is fors verminderd en miljoenen mensen hebben toegang gekregen tot schoon water. Toch leven nog steeds één miljard mensen in armoede, sterven miljoenen mensen onnodig aan tropische ziekten en is de positie van vrouwen en meisjes in veel landen erbarmelijk. Veel landen, waaronder Nederland, hebben hun uitgaven aan ontwikkelingssamenwerking fors verlaagd wegens bezuinigingen.

Manifestatie in 2013

De burgeroorlog in Syrië of de overstroming in de Filipijnen vroegen de aandacht ten koste van reguliere hulp in vooral Afrika.

Ook dichtbij, in Arnhem en omgeving, is er sprake van armoede. Nooit eerder moesten zoveel mensen gebruik maken van de voedselbank. Gelukkig zijn er ook veel initiatieven rond hergebruik en reparatie van gebruiksvoorwerpen en kleding.

Aan de manifestatie op 18 oktober werken mee: Wereldwinkel Arnhem, Fair Trade Gemeente Arnhem, Stichting Arnhem-Lima, Raad van Kerken Arnhem, Platform Arnhem Mondiaal, Stichting Eco-Vrede, Arnhem Millennium Gemeente en de werkgroep Verzet Tegen Armoede.

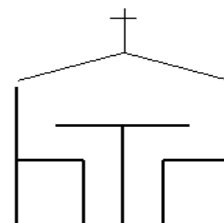
Neurowetenschap, vrije wil en ethiek

Thee met Thema in Oosterbeek op zondag 26 oktober 2014

In het kader van de ontmoetingen Thee met Thema vindt een bijeenkomst plaats met als onderwerp Neurowetenschap, vrije wil en ethiek. Inleider is Pim Haselager.

In populaire neurowetenschappelijke boeken lijkt determinisme als waarheid verkondigd te worden ('Wij zijn ons brein', 'de vrije wil bestaat niet'). Recent onderzoek laat zien dat mensen die informatie over determinisme hebben ontvangen geneigd zijn tot moreel discutabel gedrag (vals spelen, minder geneigd tot hulp bieden). Zullen recente neurowetenschappelijke standpunten een negatieve invloed hebben op moreel gedrag? Is er binnen een wetenschappelijk wereldbeeld nog ruimte voor normen en waarden? Of biedt de wetenschap juist de mogelijkheid om onze opvattingen over vrije wil en ethiek te verdiepen?

Deze vragen leidt filosoof en psycholoog Pim Haselager in en bediscussieert die.

Dr. Pim Haselager is onderzoeker aan het Donders Instituut voor Brein, Cognitie en Gedrag en verbonden met de opleiding Kunstmatige Intelligentie van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Tijd: van 16.30 – ca. 18.00 uur

Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon v.d. Koogweg 3, Oosterbeek

Vanaf 16.00 uur staan thee en koffie klaar.

Kosten: vrijwillige bijdrage.

Ieder die zich wil laten zien en horen is van harte welkom.

Informatie: Leen van Doorn tel. 026 333 3854

De rol van de kerk in de participatie samenleving

Welke mogelijkheden zijn er in Arnhem?

Over dit thema zal het OKO-platform zich buigen op **donderdag 30 oktober 2014** van **19.30-21.00 uur** in het kerkgebouw van de Hersteld Apostolische Zendingkerk De Uitzicht, **Zaslaan 22** in Arnhem.

U wordt vriendelijk verzocht zich vóór 20 oktober aan te melden voor deze bijeenkomst via T.Bartelds@planet.nl

Daarna ontvangt u de agenda voor deze avond.

De Kleurrijkheid van het Leven.

21^e Thomasviering

Op zaterdag 8 november a.s. vindt voor de 21^e maal een Thomasviering plaats van 18.00-20.00 uur in de St. Bernulphuskerk in Oosterbeek (Utrechtseweg 129).

De viering staat dit keer in het teken van *De Kleurrijkheid van het Leven*.

Er zal ook weer een 'Heilige Chaos' zijn waar aspecten van het thema apart aandacht krijgen. Evenals de laatste vieringen wordt deze Thomasviering besloten met een gezamenlijke (kleurrijke) maaltijd (van 19.00 tot ca. 20.00 uur). Het is niet nodig dat men zich hiervoor van te voren aanmeldt; bij grote opkomst passen we gewoon 'eerlijk delen' toe.
Inlichtingen: Leo van Weele, 026 333 7460

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- **Vier lezingen over Palliatieve zorg/ levenseinde**. De Zyp organiseert vier lezingen over dit onderwerp met interessante inleiders en ruimte

voor eigen inbreng.

24 oktober: Jeroen Hendrikse over "Een autobiografie schrijven als je ziek wordt".

21 november: Carlo Leget over "Van levenskunst tot stervenskunst".

20 februari 2015: Jacques Voskuilen over "Palliatieve zorg vanuit het ziekenhuis en wat kan spiritualiteit daarin betekenen"

20 maart 2015: Jaap Schuurmans over "De integratie van palliatieve zorg en huisartsgeneeskunde en hoe verhogen we de weerbaarheid van de palliatieve patiënt".

Alle lezingen in de Elisabethkapel, Zwarteweg 25.

- **Compassie-café op zondagmiddag 26 oktober 2014**: Onderwerp: De invloed, die de familieopstelling heeft op je leven. Locatie: Molen de Kroon, Klarendalseweg 82, 6822GC Arnhem. Inloop vanaf 12.30 uur, aanvang: 13.00 uur. Reserveren niet nodig, vrij entree. Informatie via www.cityforcompassion.nl of 06 55963912.
- **"Eten gooi je niet weg!"** Van 27 oktober tot 16 november organiseert de Wageningen universiteit samen met de afdeling Vrouwen van het CDA de Foodbattle. Gedurende deze 3 weken houd je als deelnemer bij hoeveel eten je weggooit en krijg je online tips hoe je slimmer eten kunt kopen, koken en bewaren. Aanmelden kan nog tot 23 oktober. Informatie en aanmelden via www.cda.nl/cdav
- **Deining**, hilarische en interactieve cabaretvoorstelling rond de verschillende geluiden van het nieuwe Liedboek. Van harte aanbevolen voor koren en koorleden maar ook andere kerkleden. "Onderga het en zing mee!". Met Andries Govaart, Wim Ruessink en Johan Klein Nibbelink. Donderdag 30 oktober in de Bevrijdingskerk in Wageningen, Ritzema Bosweg 18. Aanvang 20.30 uur. Entree: €5,-- Op vrijdag 31 oktober is er een voorstelling in de Lutherse Kerk te Arnhem, Spoorstraat. Aanvang: 20.00 uur. Entree: €7,50.
- **Leger des Heils Najaarsfestival**: 8 november 2014 in Theater en Congrescentrum Orpheus in Apeldoorn. Gevarieerd programma voor jong en oud. Informatie en reservering via www.legerdesheils.nl/najaarsfestival en 036 5398168

Gebedsdienst voor de christenen in Syrië en Irak

Indrukwekkende dienst in de Syrisch-Katholieke Kerk

Vrijdagavond 10 oktober was er in de Syrisch-Katholieke Kerk een prachtige oecumenische viering - gebed voor de vervolgte christenen in Irak en Syrië, met voorgangers uit allerlei kerken. De viering werd geleid door Mgr. Noël Mosa Alcastoma en Mgr. Gergis Alcastoma. Kerkgangers en voorgangers uit diverse Arnhemse kerken ontstaken 35 kaarsen om het Nasrani-teken in het licht te zetten (teken voor Christen in het Arabisch; symbool voor de vervolgd, nu). Mgr. Noël Mosa Alcastoma gaf informatie over de huidige situatie van de christenen in Irak en Syrië. De overweging werd gehouden door ds. Klaas Touwen van het Oecumenisch Platform. De gebeden werden uitgesproken door Mgr. Hoogenboom, hulpbisschop van Utrecht. Het Armeens Apostolisch kerkkoor "Navasard" zong enkele liederen. Tijdens de dienst werd gecollecteerd voor de Christenen in het noorden van Irak en na de

dienst was er de mogelijkheid een boek te kopen over genocide van de Armenen. De collecte en de opbrengst van het boek is €889,--.

De opbrengst wordt gestuurd naar Mgr. Betrus Moushe, Syrisch-Katholiek bisschop van Mousul, die momenteel in een vluchtelingenkamp zit in Ankawa, Arbil in het Koerdische gebied. Hij is daar gebleven om onze broeders en zusters in Christus te helpen en te ondersteunen.

Internationale oecumenische conferentie in Arnhem

IEC 2014

Van 11 tot 14 september namen ruim dertig vertegenwoordigers uit zes verschillende Europese landen deel aan de twaalfde internationale oecumenische conferentie in Arnhem. Al vanaf 1989 is STIOC (Stedelijke Internationale Oecumenische Contacten, werkgroep van de Raad van Kerken Arnhem) betrokken bij deze ontmoetingen. Om de twee jaar vindt een dergelijk conferentie plaats, steeds door een andere plaatselijke gemeente of raad van kerken

georganiseerd. Doel van de conferenties is christenen met een verschillende achtergrond ervaringen te laten uitwisselen over kerk en samenleving.

De herkomst van de deelnemers was: Roemenië 5 , Tsjechische Republiek 1 , Hongarije 8, Duitsland 5 (Halle 4, Gera 1), Zwitserland 1, Nederland (Arnhem) ±20 deelnemers.

Het thema van de conferentie was **STAD VAN COMPASSIE**.

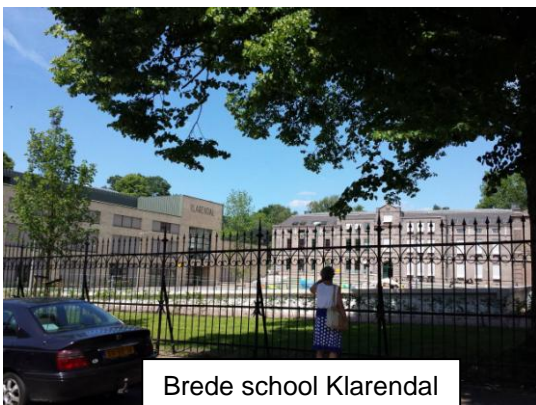
Het thema was niet toevallig gekozen, want in Arnhem zet een groep burgers zich op initiatief van de Raad van Kerken Arnhem in om van de stad een stad van compassie te maken. Daar wordt aan gewerkt door het werven van verschillende ambassadeurs met diverse achtergronden. Met deze inzet wil de groep Arnhem laten deelnemen in het internationale netwerk van compassiesteden. Daarop moest de aandacht van de deelnemers aan de

conferentie gericht zijn. Het doel was onderling uitwisselen over het begrip compassie en de wijze waarop je concreet vorm kunt geven aan compassie om zo van je stad een stad van compassie te maken. De opzet was praktijk aan theorie te koppelen en lange referaten in twee talen te voorkomen, zodat er voldoende ruimte gemaakt werd voor onderlinge uitwisseling en discussie. De organisatie hoopt en verwacht hiermee een trend gezet te hebben voor volgende conferenties.

De ontvangst was in de Bethlehemkerk met een maaltijd verzorgd door Frans van de Kamp en het ontmoeten en kennismaken met elkaar.

Op vrijdagmorgen leidde Madeline Krantz in de Walburgiszaal het thema in. Bij compassie gaat het om betrokken zijn op de ander, het meeleven met zijn lijden en ook met zijn vreugde. Je moet je verantwoordelijkheid tonen aan de ander. Hiervoor moet je goed kunnen luisteren, waarvoor het nodig is jezelf even aan de kant te zetten. In de huidige tijd vindt er een herwaardering plaats van compassie. Karen Armstrong, een Britse auteur en expert op het terrein van religie, maakte er een beweging van. Samen met spirituele leiders over de

Brede school Klarendal

gehele wereld heeft zij het 'Charter for Compassion' opgesteld. Het charter wil inspiratie bieden aan allen die zich inspannen voor een vreedzame wereld en een humane samenleving. Compassiesteden ondertekenen dit charter en willen daarmee vormgeven aan compassie in hun stad. Arnhem is op weg zo'n compassiestad te worden.

Vervolgens werd in groepen verder gesproken over het thema. Hierbij kwam ook de film ter sprake, die Madeline Krantz tijdens de inleiding had laten zien over het bijstaan en niet bijstaan van een naaste in nood. Helpen we iemand die in hulpbehoevende omstandigheden verkeert of lopen we gewoon langs hem of haar heen? Je hoort te helpen, maar waarom doen we het vaak niet? Zijn we te veel belast of kunnen we

niet het leed van de hele wereld dragen? Angst kan een rol spelen. Je hulp kan ook misbruikt worden.

Tijdens het gesprek kwam het verhaal over de *Barmhartige Samaritaan* ter sprake. Er zijn ook voorbeelden, dat iemand het aandurft om te helpen en er iets voor terug krijgt. Een deelnemer vertelde het verhaal, dat iemand vlak voor kerst aan een onbekende in een moeilijke situatie zijn auto uitleende. De auto werd netjes teruggebracht.

Martin Buber zegt: *Ik en de ander. Als je je met de ander inlaat, krijg je een nieuwe ervaring.* Compassie begint als ik een ander zie staan en door zijn buitenkant heen kijk. Probeer door te dringen tot zijn innerlijk. Daardoor wek je bij jezelf meer mededogen op. Levinas, een Joodse filosoof zei, dat je de ander in de ogen moet zien.

In het bijbelverhaal van Jona had God compassie met de inwoners van Ninevé, die zich vóór Jona's prediking niets van Hem aantrokken.

Compassie is een levenshouding, die elke dag opnieuw gepraktiseerd moet worden. Het is een levenslange activiteit.

Ten slotte de gouden regel: *Behandel anderen altijd zoals je zelf wilt worden behandeld, of: Wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.* Dit geldt in vele godsdiensten. Aansluitend werd het begrip compassie ook vanuit andere gezichtshoeken besproken, bijvoorbeeld door elkaar aan de hand van een foto te vertellen hoe je zelf compassie beleeft.

's Middags namen we deel aan het Coventrygebed, dat elke vrijdagmiddag in de Walburgiskerk in verbondenheid met andere kerken in Europa gebeden wordt.

Na de lunch werd groepsgewijs een bezoek gebracht aan een drietal groeperingen in Arnhem waar compassie in de praktijk wordt gebracht op basis van het door hen ondertekende Charter for Compassion. Bezoekt werden het *Sonsbeek Bezoekerscentrum aan de Zijpendaalseweg*, waar met ruim honderd vrijwilligers het park en de natuur onder de aandacht van jong en oud wordt gebracht; het *Stadspastoraat*, waar wordt gezocht en geluisterd naar wat mensen vanuit verschillende religieuze achtergronden met elkaar verbindt; en de *Brede School* in Klarendal. In dit Multi Functionele Centrum waren de deelnemers zeer onder de indruk van het project 'Abraham – Ibrahim', waar schoolkinderen van verschillende religieuze achtergrond een bezoek brachten aan een kerk, synagoge en moskee. Deze middag bracht de deelnemers bijzondere ervaringen en is zeer positief gewaardeerd.

De warme maaltijd werd verzorgd door Resto van Harte, die met hulp van vrijwilligers zonder winstoogmerk maaltijden verzorgt, waar de onderlinge ontmoeting centraal staat.

Diezelfde avond was er voor deelnemers en anderen een muzikale avond in de Bethlehemkerk met optredens van Marianne & Henriëtte Hofman, Laura Kaper en Heidi Delcliseur.

Zaterdagmorgen was er een bibliodrama o.l.v. Ida Eldering aan de hand van een tekst uit Marcus 5 over Jezus en de vrouw die aan vloeiingen leed en hem aanraakte. In groepjes vroegen de deelnemers zich af met wie uit het verhaal men zich identificeerde en wat compassie hier betekent.

Daarna werd geïnventariseerd welke activiteiten in de diverse steden aangemerkt kunnen worden als uitingen van compassie.

In Apeldoorn wordt het charter eind september door de stad ondertekend. In Leiden en Groningen gebeurde dit al eerder. In Arnhem is het door 30 groepen ondertekend.

Voorbeelden zijn de *Stichting eenzame dood* waar mensen bezoeken brengen aan eenzame mensen aan het eind van hun leven. In Debrecen zijn tentoonstellingen over onderwerpen gerelateerd aan compassie. In Tsjechië worden activiteiten voor kinderen georganiseerd. In Halle zijn er activiteiten, die niet officieel compassie genoemd worden, maar het wel zijn.

Daarna werd gediscussieerd over drie vragen:

1. Welke mogelijkheden zijn er in je stad om tot een charter te komen?
2. Wat is de meerwaarde van een charter?
3. Wat is de rol van de kerken en / of bevlogen mensen?

Op zondagmorgen werd de conferentie in de Walburgiszaal geëvalueerd en over de toekomst gesproken. Het blijft belangrijk met velen, die we al kennen, te spreken over *verbondenheid* en *fellowship*. Ook is goed, dat er dit jaar nieuwe jonge deelnemers uit Roemenië en Hongarije waren. We willen ervaringen en nieuwe ideeën uit andere landen horen. Deelnemers uit de voormalige Oostbloklanden gaven aan, dat compassie een kracht is, die verbindt met anderen, zelfs met communisten. We moeten zo naar de ander luisteren, dat die durft te spreken. *Compassie is de ander in de ogen kijken*. Het betekent in de eigen omgeving aan het werk gaan om compassie in praktijk te brengen. De onderlinge gesprekken en discussies droegen er aan bij, dat nieuwe ideeën werden opgedaan en meer oog werd gekregen voor het belang van het onderwerp en er thuis aan verder te werken. De groep uit Hongarije o.l.v. dominee Barnabas Balogh stelde vervolgens voor de volgende internationale conferentie in 2016 in Debrecen in Oost-Hongarije te organiseren. Dit voorstel werd bij acclamatie aanvaard.

De conferentie werd in de Walburgiskerk afgesloten met een indrukwekkende kerkdienst georganiseerd door het OLVé-koor met het thema "Herdenking en Compassie" mede met het oog op 70 jaar Market Garden. Hierin ging Annemarie Brugman voor en waren er bijdragen over compassie door Madeline Krantz en **dominee Balogh** uit Hongarije.

Na een gezellige lunch in de Walburgiszaal namen we afscheid van elkaar met in een grote kring hand in hand de reiszegen van St. Patrick te ontvangen. Daarna keerde ieder terug naar zijn eigen stad en land.

We danken ieder, die op welke wijze dan ook gezorgd heeft, dat deze conferentie geslaagd was. We denken hier in de eerste plaats aan de gastgezinnen, maar ook aan alle anderen.

Tot 2016 in Debrecen!

Deze conferentie werd mede mogelijk gemaakt door

Dit is een ingekort verslag van de Internationale oecumenische conferentie. Voor belangstellenden is per mail een uitgebreider verslag beschikbaar. U kunt dit aanvragen door te mailen naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Conferentie over 'Onschuld' en indrukwekkend War Requiem

Indrukwekkende bijdragen aan 70e herdenking Operation Market Garden van Kim Phúc.

Rondom de 70e herdenking van de Slag om Arnhem en Operation Market Garden organiseerde de stichting War Requiem - Bridge to the Future de 9e Conferentie Bridge to the Future en ondersteunde zij de uitvoering van het War Requiem door Het Gelders Orkest.

Arnhems burgemeester Herman Kaiser opende de conferentie. Prof. Jaap Doek hield een inleiding over de internationale inspanningen om de rechten van het kind in de wereld te beschermen en general rtd. Sir Mike Jackson sprak over de aanhoudende onrust in de wereld.

Meer dan 400 deelnemers aan de Conferentie luisterden op 19 september jl. in de Eusebiuskerk in Arnhem ademloos naar het levensverhaal van Kim Phúc, de lessen die zij heeft geleerd en de vredesboodschap die zij nu uitdraagt. Zij vertelde: Het is een tragedie in onze geavanceerde wereld dat oorlog en haat voortduren en families en naties verwoesten. De mens heeft nog steeds niet geleerd vrede te maken. Ik was een onschuldig slachtoffer van de Vietnamoorlog. Het duurde vele jaren voordat ik de onschuld van mijn kindertijd terugvond. Nu reis ik de Wereld rond als Unesco ambassadeur voor de Vrede. Kijk nu anders naar de foto uit 1972 waarmee ik beroemd werd: probeer niet te zien dat het kleine meisje pijn en angst uitschreeuwt, maar probeer haar te zien als schreeuwend om vrede.

Op de dagen na de Conferentie werd het War Requiem uitgevoerd door Het Gelders Orkest, in de grote kerken van Arnhem en Nijmegen. De reacties op de sfeer en uitvoering waren lovend.

(Overgenomen uit de nieuwsbrief van "Bridge to the Future")

Informatie over het Stadsbestuur Arnhem

Dagelijks zijn er veel activiteiten in het Stadsbestuur Arnhem. Het Stadsbestuur is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad

in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditatie, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

De wijsheid van Hildegard von Bingen

Hildegard von Bingen was mystica en zieneres, en leefde in de 12de eeuw. In visioenen werden haar geheimen van het universum onthuld. De Goddelijke boodschap van die visioenen heeft zij op allerlei manieren bekend gemaakt. Aan de hand van haar miniaturen leren we iets over haar kijk op de schepping en onze plek daarin. Lijden ontstaat doordat we aan onze plek twijfelen.

Hildegard maakt ons duidelijk dat we onvoorwaardelijk bij de schepping horen en allemaal van belang zijn. Met deze kennis kunnen we wellicht antwoorden vinden op onze persoonlijke levensvragen. We maken daarbij gebruik van oefeningen, theorie en verschillende creatieve werkvormen.

Door wie: Vonny Nuijten, spiritueel therapeut, begeleidt mensen bij hun ontwikkeling/levensvragen, www.sprengcoaching.nl.

Dag: Maandag, Tijd: 20:00-22:00 uur, Data: 27 okt, 3+10 nov

Laat je muze spreken

In de cursus Gedichten schrijven die op 28 oktober van start gaat, gaat het om het genieten van het woordenspel, en het eervolle risico je woorden op het spel te zetten. Je krijgt handvatten, ideeën, tips & opdrachten die gericht zijn op: laat conventies los, vind je eigen thematiek & woorden, en schrijf de (atonale) melodie van het leven.

De bijbel in de literatuur

Geïnteresseerden kunnen instappen (uiteeraard worden de tarieven aangepast) en aansluiten bij deze cursus waarin gekeken wordt hoe een Bijbelverhaal in een moderne roman wordt 'herschreven' en geïnterpreteerd. Nog op 16 okt, 27 nov, 18 dec.

Uitgebreidere informatie over deze en andere activiteiten vindt u op www.stadspastoraat.nl

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn

Stadsbestuur Arnhem

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 3513185, email stadspastoraat@planet.nl

---

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het novembernummer inzenden vóór 6 november 2014 aan bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 12 november 2014.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 377 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com